

NEWSLETTER MŠMT

Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace

Investice do vaší budoucnosti

úvodní slovo

Vážení přátelé,

možnost využít zbývající finanční prostředky z OP Výzkum a vývoj pro inovace na podporu projektů pražských vysokých škol považuji za velký úspěch a chtěl bych ocenit kvalitní práci týmu tohoto programu. Z pozice Řídicího orgánu OP VaVpI mohu slíbit, že se budeme snažit optimálně nastavit podmínky výzvy plánované na podzim, která bude zaměřena na rozvoj a modernizaci infrastruktury pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem, podobně jako tomu bylo u minulých výzev v této prioritní ose.

Pro schválení nového operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání je jednou z tzv. ex-ante kondicionalit vytvoření národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci – **RIS3 Strategie**. Pro Českou republiku je garantem této ex-ante kondicionality Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. RIS3 strategie přenáší velkou míru kompetencí na kraje, které sehraji roli subjektů tmelících klíčové regionální aktéry ze sféry podnikání, výzkumu a vývoje, akademické oblasti a veřejnosprávních institucí. Zájem o téma inteligentní specializace potvrdil hojně navštívený workshop v Brně. A právě kraje by v daném kontextu měly být schopny pomoci tzv. S3 manažerů – odborníků se zkušenostmi s podporou inovativního podnikání – RIS3 strategii naplňovat. A bude to pak těchto »14 statečných«, kdo výrazně ovlivní podobu budoucí konkurenceschopnosti regionů České republiky. Více se o tématu dozvíte z článku v tomto vydání newsletteru.

Začátek letošního roku byl velmi »vydatný« také co se týče seminářů a workshopů pořádaných pro Vás, příjemce z OP VaVpI. Uskutečnil se cyklus čtyř seminářů pro příjemce ze všech dosavadních výzev na téma Nejčastější chyby, nesrovnalosti, problematika veřejných zakázek z pohledu zákonu o veřejných zakázkách a problematikou pravidel pro výběr dodavatelů (PVD). Proběhlo rovněž několik seminářů pro žadatele výzvy na pre-seed aktivity, kdy zájem o tyto projekty pak ve druhé výzvě více než dvojnásobně převýšil objem přichystaných finančních prostředků. Uskutečnil se i dlouho očekávaný seminář na téma Veřejné zakázky ve VaV.

Vážení přátelé, Řídicí orgán nadále pokračuje ve snaze rozšiřovat možnosti přenosu a sdílení informací o operačním programu a o realizovaných projektech. Proto jsme vytvořili facebookový profil »Operační program Výzkum a vývoj pro inovace« a pokud se do něho aktivně zapojíte, budeme velmi rádi.

Přeji Vám inspirativní čtení.

Ing. Michal Zaorálek
náměstek ministra pro Řízení programů EU

rozhovor

Jan Radoš: »Mým hlavním cílem je smysluplné využití zbývajících prostředků z programu VaVpl«

• **Jste ve struktuře Řídícího orgánu již více než tři roky. V jaké kondici se aktuálně program nachází?**

V relativně dobré, což dokládají výsledky z posledních kontrol a auditů, jež neprokázaly žádná závažná systémová pochybení. Z hlediska programového cyklu se OP VaVpl nachází dle mého názoru v „nejexponovanější“ fázi. V realizaci je maximální počet projektů, z nichž větší počet bude končit až v závěru tohoto roku a stále jsme zaměstnáni koncepční prací. Navíc jsou v plném proudě přípravy na období 2014+.

V době kdy jsem nastoupil na ŘO OP VaVpl, tak byla hlavní pozornost věnována vytváření nových výzev a nastavování systému implementace. Dnes nás více zaměstnávají témata jako nesrovnalosti, evaluace nebo metodické nastavení ukončování projektů.

• **Z toho vyplývají i hlavní cíle, kterých chcete ve Vaší pozici dosáhnout?**

Mým úkolem je pomoci naplnit cíle, které si vedení programu vytkló a zajistit kvalitní vedení pracovníků, jež se na tom podílejí a mohou tuto zkušenost využít i v dalším programovém období po roce 2014. Když budu konkrétnější, tak zde máme cíle jako zvládnout finanční řízení programu včetně smysluplného využití prostředků, které ještě nejsou určeny na konkrétní projekty, dále zajistit vypracování strategie inteligentní specializace a dokončit některá klíčová metodická nastavení.

• **Jaké hlavní výzvy a rizika pro závěrečnou fázi programu vidíte?**

Velice náročný je proces finančního řízení programu. Do hry vstupují limity finančního plnění (pravidlo N+2), jistá nepředvídatelnost plnění harmonogramu čerpání u našich příjemců, výše

úspor z veřejných zakázek či změny kurzu koruny vůči euru. Vezměte si, že změnou kurzu o jednu korunu se vám snižuje nebo navyšuje celková alokace OP VaVpl o více než 2 mld. Kč.

• **Evropská komise schválila možnost podpořit z OP VaVpl i některé projekty pražských vysokých škol. Co tato možnost obnáší z pohledu ŘO?**

Pro nás to obnáší řadu administrativních procedur. Tradičnímu procesnímu »ko-lečku«

přípravy výzvy pro předkládání projektových žádostí předchází revize textu programového dokumentu a následné schválení ze strany monitorovacího výboru a Evropské komise. Základní podmínkou je optimální nastavení mechanismu kofinancování, jeho sledování a průběžné vyhodnocování.

Při komunikaci se zástupci EK k této výjimce jsme použili jako hlavní argument počet mimo-pražských studentů, kterým prokazujeme dopad do tzv. způsobilých regionů. Výše podpory by dle výpočtu měla dosahovat 68 % způsobilých výdajů. Na toto procento se následně bude vztahovat podíl kofinancování 85 % ze Strukturálních fondů a 15 % ze státního rozpočtu stanovený v OP VaVpl.

Podpora bude zacílena na součásti veřejných vysokých škol se sídlem v Praze nabízející přírodovědné a technické obory.

• **Váš předchůdce Jan Kříž byl na tomto místě tázan na vzkaz příjemcům a realizátorům. Jaký by byl ten Váš?**

Ač se to tak dle některých kritiků někdy může zdát, že tomu tak není, tak děláme veřejnou službu a naší snahou je pomoci vytvořit lepší podmínky pro výzkum a využití jeho výsledků pro společenské potřeby. Je také třeba si uvědomit, že některá pravidla, která jsou ze strany příjemců akceptována jen s velkou nevolí je (v případě jejich dodržování) ve výsledku chrání před možným odebráním dotace ze strany kontrolních orgánů. Závěrem bych řekl, že tak rozsáhlý »projekt« jakým je program VaVpl je pro všechny zúčastněné unikátní příležitostí i zkušeností, kde se všichni učíme. Je to však běh na dlouhou trať, tak budme, prosím, trpěliví.

téma

Inteligentní specializace

Pro příští programové období let 2014–2020 Evropská komise vyžaduje po členských státech a jejich regionech přípravu tzv. RIS3 strategie (Výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci).

Tato koncepce by měla nastavit směr dlouhodobému rozvoji regionů v oblasti výzkumu a inovací s cílem posílit konkurenceschopnost České republiky. Hlavním výstupem bude ucelená výzkumná strategie na národní úrovni zahrnující regionální dimenzi. Pro dosažení úspěchu je klíčové nastartování procesů v regionech, které povedou k **identifikaci konkurenční výhody a stanovení strategických priorit s cílem plně využít znalostní potenciál regionu.**

Jde o jednu z tzv. ex-ante kondicionalit, předběžných podmínek pro schválení operačních programů na podporu investic do VaV, inovací a IT z prostředků ERDF za účelem zajištění efektivního zacílení dotačních prostředků (více viz stránky EK k této problematice: <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>).

Garantem splnění této ex-ante kondicionality pro Českou republiku je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které zahájilo přípravné prá-

ce v listopadu 2012 ustavením tzv. RIS3 Koordinační rady sestavené ze zástupců institucí hrajících klíčovou roli ve formování hospodářské politiky ČR v oblasti konkurenceschopnosti, regionálního rozvoje, výzkumu, vývoje, inovací a informačních technologií.

RIS3 Strategie pro ČR bude dle akčního plánu pro splnění příslušné ex-ante kondicionality sestávat z národní RIS3 strategie a 14 tzv. regionálních RIS3 příloh zpracovaných pro jednotlivé kraje České republiky.

Za účelem posílení přístupu vytvoření struktury z nejnižších jednotek »odspodu« směrem k vyšším (bottom-up) při přípravě i následné implementaci RIS3 strategie v regionech, by měla být v každém kraji ustavena koordinační RIS3 platforma. Tyto krajské platformy budou sdružovat klíčové regionální aktéry ze všech sfér, především podnikatele, zástupce VaV sféry, akademické obce, krajské správy i různých zprostředkovatelských organizací, které působí v daném regionu (rozvojové agentury, vědeckotechnické parky, podnikatelské inkubátory, inovační centra atd.).

téma

S3 Manažeři

Krajské RIS3 platformy a veškeré související aktivity v jednotlivých krajích budou koordinovány tzv. **krajskými S3 manažeři** – regionálními odborníky se zkušenostmi s podporou inovačního podnikání, kteří byli za tímto účelem během dubna 2013 vybráni MŠMT prostřednictvím otevřeného výběrového řízení a v květnu 2013 zahájili své aktivity.

Workshop k inteligentní specializaci

13.–14. března 2013, Brno

V tomto termínu proběhl v Brně pod organizační záštitou MŠMT, Jiho-moravského inovačního centra a S3 Platformy Evropské komise **peer-review workshop zaměřený na inteligentní specializaci**, během něhož byly zrevidovány RIS3 strategie čtyř regionů (Jižní Moravy, Dolního Saska, Walesu a Świętokrzyskie)

aktualita

Dosáhnou pražské vysoké školy na dotace z OP VaVpl?

Hlavní město Praha je tradičním centrem vysokého školství i výzkumu a vývoje v České republice. V rámci OP VaVpl však dosud nebylo možné jakékoliv aktivity lokalizované v Praze podpořit. Důvodem je pravidlo EU, na základě něhož je v rámci cíle Konvergence z Evropského fondu pro regionální rozvoj možné financovat pouze projekty v regionech, kde je HDP na obyvatele nižší než 75 % průměru EU. Mezi tyto regiony hlavní město – jako jediná oblast v ČR – nepatří.

V souladu s aktualizovanou *Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací ČR 2009 - 2015 s výhledem do roku 2020*, strategií *EUROPE 2020* i na základě vlastních analýz však dospěl Řídící orgán OP VaVpl k závěru, že podpora některých aktivit v hlavním městě by nemusela být – za splnění určitých podmínek a s určitými specifiky

FOTO ČVUT

případné výzvy – zcela vyloučena. V této souvislosti pak Řídící orgán OP VaVpl předložil Evropské komisi návrh zvláštního režimu pro Prahu, který by navzdory vyloučení území Prahy z cí-

le Konvergence umožnil podporu infrastruktury pražských veřejných vysokých škol z OP VaVpl, a to v rámci prioritní osy 4 zaměřené na podporu infrastruktury pro výuku na VŠ spojenou s výzkumem. Obdobně jako u výzev 1.4 a 2.4, tedy na rozvoj a modernizaci infrastruktury pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem. Z časového hlediska by projekty měly být ukončeny nejpozději do konce roku 2015, kdy končí aktuální programové období.

V současné době probíhají jednání na toto téma s Evropskou komisí. Dojde-li k finálnímu schválení tohoto přístupu Evropskou komisí, je ŘO OP VaVpl připraven přijmout co nejrychleji následné kroky vedoucí k vypsání výzvy a podpoře podaných projektů. Podmínkou úspěchu je ovšem připravenost pražských škol a jejich projektů.

seriál

Administrace podstatných změn projektů OP VaVpl

Pod tímto chytlavým názvem článku, který jistě hned přitáhne oko čtenáře, se skrývá pokus vysvětlit filozofii a postup Řídícího orgánu OP VaVpl při řešení podstatných změn projektů. Těch je u takto velkých a komplexních projektů relativně velké množství, což má samozřejmě dopad i do délky jejich řešení – to pak nevyhnutelně vyvolává jak komplikace při řízení projektů samotných, tak určitou nejistotu u příjemců (obavy z nezpůsobilých výdajů). I když se stále najdou změny, kde je vzhledem k jejich rozsahu a komplexnosti delší doba na důkladné posouzení prostě nevyhnutelná (asi nejčastějším příkladem jsou stavební úspory na projektu), ve většině případů je možné proces urychlit. Některá opatření k urychlení již byla zavedena (šablony) a ukazuje se, že jde o správnou cestu.

Trvale se snažíme o využívání jen tak „silného“ režimu změny, jaký je nezbytně nutný – zejména o přeházení změn na dodatek do režimu podstatných. To v brzké době nastane například u posunu data naplnění milníků projektů PO 1 a PO 2 v rámci první kapitoly technického popisu. U podstatných změn bez dodatku k Rozhodnutí o poskytnutí dotace, kde je to možné, jsme oddělili věcné posuzování změny (tedy toho skutečně důležitého) od kontroly jejího zapracování do technického popisu projektu, rozpočtu a dalších dokumentů. To ze strany příjemce stačí v nejbližší příští monitorovací zprávě předkládat ne okamžitě, ve kterém byla změna schválena.

Na vyjádření ŘO OP VaVpl ke změně se také můžete setkat s rozhodnutím »odloženo«. To zabraňuje situaci, kdy celý »balík« změn v rámci jedno-

ho oznámení čekal například na doložení znaleckého posudku u jedné ze změn – což pak brzdilo některé mnohem urgentnější záležitosti. Neznamená to, že změna nebude posouzena co nejdříve, ale je pro finální rozhodnutí v těchto případech stále něco chybí – ať už je to konkrétní dokument, vysvětlení, expertní posouzení, či je třeba vyčkat na nějakou událost – například výsledek výběrového řízení. Doporučujeme také v rámci jednoho oznámení předkládat k posouzení jen změny věcně související, nekombinovat je ve větším množství, případně oddělovat změny v režimu na dodatek a bez něj. Doplnující informace navíc nevyžadujeme formou nového předložení Oznámení – včetně podpisu statutárního zástupce – ale je to již možné samostatně. Samozřejmě je k oficiální komunikaci možné využít i datové schránky, to opět celý proces trochu urychlí.

Na druhou stranu se pokoušíme i o zkrácení mnohdy značně zdoluhavého procesu konzultace změny před jejím předložení k posouzení. Měly by v tom do značné míry pomoci vzory vyplnění Oznámení (viz příloha č. 20 PPP), které u těch nejčastějších změn pomohou zejména v tom předem zjistit, jaké informace ŘO OP VaVpl pro posouzení změny potřebuje. Hlavním cílem je kromě zrychlení procesu i to, aby byly změny oznámeny a posouzeny včas, dokumentace projektu byla v souladu se skutečností a nedocházelo tak nezpůsobilým výdajům či dokonce porušení podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

seriál

Zhodnocení Výzvy 7.3 na podporu pre-seed aktivit

Ve druhé polovině března byl ukončen příjem projektových žádostí v rámci Výzvy 7.3 na podporu pre-seed aktivit. Zaregistrováno bylo 36 žádostí s celkovou požadovanou dotací téměř 1,4 miliardy korun (1 349 361 895 Kč), což je více než dvojnásobek z 600 milionů korun plánovaných pro tuto výzvu.

Počet podaných projektů naznačuje, že ve výzkumných organizacích skutečně vzniká dostatek výsledků výzkumu a vývoje vhodných ke komercializaci a umožňuje výběr těch nej kvalitnějších. Projektové žádosti obsahují dohromady 224 subprojektů, které jsou cíleně zaměřeny na přípravu komercializace vybraných výsledků výzkumu a vývoje získaných ve výzkumných organizacích. Mezi žadateli převažují veřejné vysoké školy; 12 škol podalo celkem 27 žádostí, soukromé výzkumné organizace podaly 4 žádosti, veřejné výzkumné instituce (ústavy Akademie věd ČR) podaly 3 žádosti a fakultní nemocnice podaly 2 žádosti.

V dubnu proběhla formální kontrola žádostí, v červnu bude na Consensus meetingu završen proces hodnocení třemi externími experty, z nichž alespoň jeden je zahraniční.

Exkurze novinářů na projekty pre-seed aktivit z OP VaVpI

K problematice podpory pre-seed aktivit a informací o přenosu poznatků z výzkumu do praxe z pohledu Center transferu technologií (CTT), uspořádal Řídicí orgán OP VaVpI exkurzi (tzv. press trip) pro vybrané novináře, který se konal na začátku března v Brně, v prostorách Jihomoravského inovačního centra (JIC). Akci zahájil přednáškový blok zástupců ŘO a garantů výzev do projektů pre-seed aktivit, následovaný prezentacemi pracovníků vybraných CTT na vysokých školách, zakončený diskusí všech účastníků. Po něm následovala exkurze do několika laboratoří VUT Brno, kde měli zástupci médií možnost shlédnout praktické ukázky vývoje technologií chytrých makromolekul k vytváření nových vlastností materiálů, přípravy nanoprášků formou technologie hydrokavitace nebo dálkové laserové analýzy materiálů a přitom zpozídat příslušné vědce a realizátory projektů.

ZDROJ: STŘEDOEVROPSKÝ TECHNOLOGICKÝ INSTITUT CEITEC

Přínosné semináře pro příjemce

První čtvrtletí letošního roku bylo velmi »nabité« co se různorodosti seminářů a workshopů pořádaných Řídicím orgánem OP VaVpI pro příjemce týče.

Kromě několika seminářů pro žadatele výzvy 7.3 se uskutečnil cyklus čtyř seminářů pro příjemce ze všech dosavadních výzev v OP VaVpI na téma Nejčastější chyby, nesrovnalosti, problematika veřejných zakázek z pohledu ZVZ (zákon o veřejných zakázkách) a PVD (pravidla pro výběr dodavatelů). Uskutečnil se také dlouho očekávaný seminář na téma Veřejné zakázky ve VaV.

Program posledně jmenovaného semináře na vysoce aktuální téma byl zajímavý nejen z hlediska prezentované problematiky, ale především složením přítomných přednášejících. Kromě standardních vystoupení zástupců ŘO OP VaVpI byly na programu i velmi zajímavé prezentace z »druhé strany«, tzn. ze strany příjemců podpory z OP VaVpI. Konkrétně šlo o pre-

zentace kvestora Masarykovy univerzity docenta Ladislava Janíčka a projektového manažera projektu ELI Romana Hvězdy. Jejich postoj a vnímání novely č. 55/2012 Sb. ZVZ bylo posléze konfrontován pohledem a prezentací jednoho z hlavních tvůrců legislativy v této oblasti, a to Jana Sixty, náměstka pro místní rozvoj, kterému patřil na semináři významný blok. Velmi živá a věcná diskuse běžela po celé odpoledne a všichni přednášející i posluchači velmi otevřeně reagovali na problematiku zadávání zakázek na klíčové technologie, které jsou ve většině případů stěžejním bodem realizace projektů OP VaVpI. Důležitým aspektem tohoto semináře byla bezesporu i zpětná vazba pro zástupce ŘO OP VaVpI i MMR ČR a všichni zúčastnění se shodli na nutnosti technické novelizace ZVZ, zejména co se týká povinnosti rušení zadávacího řízení ve smyslu §84 ZVZ.

Oproti tomu byl cyklus čtyř seminářů na téma Nejčastější chyby, nesrovnalosti a problematika veřejných zakázek z pohledu ZVZ a PVD pojat o něco komorněji, mezi přednášejícími byli »pouze« zástupci ŘO OP VaVpI

seriál

kompetentní pro danou oblast. Prezentací na téma úskalí a překážky v administraci, způsob a provádění kontrol ze strany ŘO OP VaVpl, nesrovnalosti a jejich řešení včetně jejich předcházení, veřejné zakázky a časté chyby v nich, atd., se chopili příslušní zástupci jednotlivých oddělení ŘO OP VaVpl. Seminář se v některých okamžicích prolínal s workshopem na výše uvedené témata a podněty a dotazy jednotlivých posluchačů byly pro ŘO OP VaVpl velmi přínosné. Závěry z tohoto čtyř seminářového cyklu se dají v kostce shrnout následovně – vyjasnění si problematiky administrace a zejména důležitosti postupovat při realizaci projektů v souladu s legislativou, a to zejména se ZVZ a rozpočtovými pravidly.

Kontakty:

**Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy**
Sekce řízení Operačního programu
Výzkum a vývoj pro inovace

Kontaktní adresa:
Budova CORSO II A
Křižikova 34/148
186 00 Praha 8

Doručovací adresa:
Karmelitská 7
118 12 Praha 1

e-mail: opvyzkum@msmt.cz
www.msmt.cz